МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю **А Освіта**
галузі знань **А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)**

ЗАТВЕРДЖЕНО Вченою радою
Голова Вченої ради

_____ **Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ**
(Протокол № 5 від «28» квітня 2025 р.)

ВВОДИТЬСЯ В ДІЮ з «01» вересня 2025 р.
Ректор

_____ **Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ**
(Наказ № 164 від «01» травня 2025 р.)

Чернівці – 2025 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

«РОЗРОБЛЕНО»	«УХВАЛЕНО»
Робочою групою кафедри економічної географії та екологічного менеджменту, кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії, Керівник робочої групи _____ Олександра ЧУБРЕЙ *«8» квітня 2025 р.*	На засіданні кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Завідувач кафедрою _____ Валерій РУДЕНКО *Протокол №11 від «8» квітня 2025 р* На засіданні кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії Завідувач кафедрою _____ Богдан РІДУШ *Протокол №12 від «8» квітня 2025 р.*
«СХВАЛЕНО»	**«РЕКОМЕНДОВАНО»**
Вченою радою факультету географічного факультету Голова Вченої ради _____ Мирослав ЗАЯЧУК *Протокол № 9* *від «09» квітня 2025 р.*	Науково-методичною радою Голова Науково-методичної ради _____ Тетяна ФЕДИРЧИК *Протокол № 11* *від «24» квітня 2025 р.*
«ПОГОДЖЕНО»	**«ПОГОДЖЕНО»**
Начальник навчального відділу _____ Ярослав ГАРАБАЖІВ *«24» квітня 2025 р.*	Керівник Центру забезпечення якості вищої освіти _____ Ірина КУШНІР *«24» квітня 2025 р.*

Освітньо-професійна програма
«Середня освіта (Географія)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності А4 Середня освіта (Географія)
розроблена відповідно до нормативно-правових актів:

1. Закону України «Про освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
2. Закону України «Про вищу освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text
3. Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №1225 від 29.08.2024 р. https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity
4. Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України (зі змінами) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#n11
5. Концепція розвитку педагогічної освіти (Наказ №776 від 16.07.2018) https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyiosviti

та з урахуванням нормативних документів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я по-батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєне
Керівник робочої групи: ЧУБРЕЙ Олександра Степанівна	Професор кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Доктор педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти ДД №010845 від 09.02.2021 р. Професор кафедри економічної географії та екологічного менеджменту. АП № 004832 від 23.12.2022
Члени робочої групи:		
ХОЛЯВЧУК Дарія Іванівна	Доцентка кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.11 – конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів, ДК №067573 від 30.03.11 р. Доцент кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії АД № 001453 від 23 жовтня 2018 р.
ХОДАН Галина Дмитрівна	Асистентка кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Кандидат географічних наук заспеціальністю 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів ДК №067572 від 30.03.2011 р.
ЄМЧУК Тетяна Володимирівна	Асистентка кафедри економічної географії та екологічного менеджменту географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.11. – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів. ДК № 005301 від 17.02.2012 р.

		Доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту АД № 007596 від 15.04.2021 р.
КУРИШ Наталія Костянтинівна	Заступник директора з навчальної роботи Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області	Кандидат педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. ДК № 059250 від 09.02.2021 р.
ДІДУС Евеліна Юріївна	*Член проєктної* групи: здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія), ОП “Географія ”	Не має

ПЕРЕДМОВА

ОПП розробила робоча група у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади, місце роботи	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту*	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідній роботі, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Керівник робочої групи						
ЧУБРЕЙ Олександра Степанівна	Доктор педагогічних наук, доцентка кафедри економічної географії та екологічного менеджменту	Чернівецький державний університет, 1996, Географія. Географ. Викладач. ЛА ВЕ №001536Від 25.06.1996 р.	Доктор педагогічних наук заспеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти ДД №010845 від 09.02.2021 Тема дисертації «Система підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу». Професор кафедри економічної географії та екологічного менеджменту. 12ДЦ № 027475	25	*пп. 1, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 19, 20 додатка до Ліцензійних умов* ***Основні публікації за напрямом:*** 1. **Чубрей О. С.** Система підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу: [моногр.]. Чернівці: Технодрук, 2020. 376 с. 2. **Чубрей О. С.** Принципи ефективної підготовки майбутніх вчителів географії до професійної діяльності. *Наукові записки [Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка].* Сер.: Педагогічні науки. Кропивницький, 2020. Вип. 186. С. 183–186. 3.Yavorska V., Chyr N., Melnyk A., Hevko I., Chubrei O., Hryhoriev A. Spatial analysis of natural reserve fund of the Zakarpatska Oblast. *Journal of geology, geography and geoecolog.* Dnipro, 2021.	-International Scientific and Pedagogical Internschip Ukraine-Uzbekistan-Latvia January 20-April 20, 2021 сертифікат№ 036-202 180 hours (6 ESTS credits) -Міжнародне науково-педагогічне стажування International Scientific and Pedagogical Internschip Ukraine-Uzbekistan-

			від 20.01.2011		Vol.30 (3). P. 597-606. ISSN 2617-2909 **(Web of Science).** 4.Yavorska V., Kolomiyets K., Trigub V., Hevko I., **Chubrei O.** Problems of formation of ecological networks for environmental safety of Odesa region. Проблеми формування екологічних мереж екологічної безпеки Одеської області. *IV International Scientific Congress Society of Ambien tIntelligence*. 2021.P. 1-7. **eISSN: 2261-2424** 5.Яворська В.В., **Чубрей О.С.,** Підгірна В.Н., Ємчук Т.В., Ячнюк М.О. Професійна підготовка майбутніх учителів географії в педагогічній теорії і практиці. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2021. Вип. 75. Т. 3. С. 160-164. 6. **Чубрей О.С.,** Данілова О.М., Ємчук Т.В., Ячнюк М.О. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх учителів географі. *Інноваційна педагогіка*. 2021. № 34, т. 2. С. 136–140. 7. Заячук М.Д., **Чубрей О.С.,** Яворська В.В. Сучасні тенденції реформування підготовки майбутніх учителів географії в закладах вищої освіти України. *Інноваційна педагогіка*. 2021. № 39. С. 147–151. 8.**Чубрей О.,** Мудренко А., Шепель О. Формування професійної компетентності студентів в умовах адаптивно-цифрового середовища закладу вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук:* міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету	Latvia January 20-April 20, 2021 р., сертифікат № 036-202. 180 hours (6 ESTS credits). - Підвищення кваліфікації за програмою Міжнародного науково-практичного симпозіуму (форма участі - дистанційна) в обсязі 15 год. (0,5 кредита ЄКТС): «Освіта, наука та культура україни в світі: мобільність, глобалізація, інклюзія», 23-24 серпня 2022 р. Сертифікат № МС-2022/270. -Всеукраїнське науково-педагогічне підвищення кваліфікації на тему: «Парадигма вищої освіти в умовах війни та глобальних викликів XXI століття» з 18 липня – 28 серпня 2022 року (6

					імені Івана Франка. Дрогобич: 2021. Вип. 46. Том 2. С. 185-193. 9. Kovalchuk V., Prylepa I., **Chubrei O**., Marynchenko I., Opanasenko V., Marynchenko Y. Development of Emotional Intelligence of Future Teachers of Professional Training. *International Journal of Early Childhood Special Education (INT-JECSE).* 2022. 14(1). P. 39-51. ISSN:1308-5581 **(Web of Science)** 10. Kolotukha O., Myrhorodska O., Pidhirna V., **Chubrei O.** Ukraine's potential for active tourism – an attempt at analysis. *Geo Journal of Tourism and Geosites.* 2022. 41(2). P. 433–439. ISSN: 2065-0817**(Scopus).** 11. **Чубрей О.С.,** Зарубіна А.В., Голубець І.М. Ринок туризму: пандемічні проблеми та новітні перспективи. *Наукові перспективи.* Київ, 2022. Вип.1(19). С. 391-403. 12. **Чубрей О.С.,** Данілова О.М., Підгірна В.Н. Науковий доробок економіко-географічної школи Чернівецького університету *Інноваційна педагогіка*. Київ, 2022.Вип. 4. Т.1 С. 37-40. 13. **Чубрей О.С.**, Підгірна В.Н., Ємчук Т.В, Ілку В.В. Сучасні аспекти викладання географії (на прикладі науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»). *Наукові записки [Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка]*. Сер.: Педагогічні науки. Кропивницький, 2022. № 205. С. 73-78. 14. Ємчук Т.В., **Чубрей О.С.,** Ячнюк М.О. Діагностика здатності майбутніх	кредитів ECTS (180 годин)), свідоцтво №ADV-180721-OSUIA від 28.08.2022 р. -Міжнародне наукове стажування спільно з Польсько-українською фундацією «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці» (IIASC, KRS: 0000647929) та із Західно-Фінляндським Коледжем на тему: «Розвиток м’яких навичок у професійній підготовці викладачів». Програма Міжнародного стажування передбачала – 180 год. (6 кредитів ECTS) (04-11.09.2022, Італія). Сертифікат №039/0922

					вчителів географії до професійного самовдосконалення. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 86. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С 77-84. 15. Ємчук Т.В., Чубрей О.С. Методичні рекомендації до підготовки, оформлення та захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи (зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)): метод. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 86 с. 16. Чубрей О.С., Ємчук Т.В. Навчальні програми спеціальності 014.07 «Середня освіта (Географія)» та 106 «Географія» кафедри економічної географії та екологічного менеджменту / за ред.: О.С. Чубрей, Т.В. Ємчук. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 188 с. 17. Чубрей О.С., *Кушнір Ж.Д.* Використання інноваційних інструментів на основі штучного інтелекту як одного з елементів інтерактивних технологій на уроках географії**.** Інноваційна педагогіка. № 69, Т. 2. 2024. С 27-31.	-International Scientific and Pedagogical Internschip Ukraine-Uzbekistan-Latvia January 20-April 20, 2021сертифікат№ 036-202. 180 hours (6 ESTS credits). -Міжнародне стажування «Інноваційні освітні стратегії: міжнародний досвід та можливості для України» (20 лютого 2025 року по 31 березня 2025 року) загальний обсяг: 180 годин (6 кредитів ECTS)

Члени робочої групи						
ХОЛЯВЧУК Дарія Іванівна	Кандидат географічних наук, доцентка кафедри фізичної географії, геоморфологіїта палеогеографії	Чернівецький національний на університет імені Юрія Федьковича, 2005р., «Географія» Географ. Викладач РН 2785275 від 30.06.2005	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.11 – конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів, ДК №067573 від 30.03.11р. Тема дисертації: «Рекреаційний потенціал долини середнього Дністра». Доцентка кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії АД № 001453 від 23 жовтня 2018 р.	13	*пп.* 1, 3, 4, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 19 *додатка до Ліцензійних умов Основніпублікаціїзанапрямом* **1.Kholiavchuk**, D., Gurgiser, W., & Mayr, S. (2024). Carpathian Forests: Past and Recent Developments. *Forests*, 15(1), 65. https://doi.org/10.3390/f15010065. 2.Gavrilă, I.G., **Kholiavchuk, D**., Holobâcă, I.H., Ridush, O., Horváth, C., Ridush, B., … & Pop, O.T. (2022). Tree-ring records of snow-avalanche activity in the Rodna Mountains (Eastern Carpathians, Romania). Natural Hazards, 114(2), 2041–2057. https://doi.org/10.1007/s11069-022-05458-w 3.Cebulska, M., & **Kholiavchuk, D.** (2022). Variability of meteorological droughts in the polish and the Ukrainian Carpathians, 1984–2015. Meteorology and Atmospheric Physics, 134(17).	- З 4 квітня до 14 травня 2021 р. науково-педагогічне стажування у Білостоцькому університеті (Польща) на тему «Навчально-наукова діяльність в сучасному університеті: виклики, рішення, перспективи» (180 годин/ 6 кредитів). -З 5 серпня по 5 жовтня 2022 р. наукове стажування за грантом JESH Ukraine за підтримки Австрійської

					https://doi.org/10.1007/s00703-021-00853-7 **4.Холявчук, Д.,** & Алєксєєв, В. (2022). Застосування онлайн-ресурсів для інтегрованого вивчення розвитку природи землі у природничих шкільних курсах. Інноваційна педагогіка, 50(2), 173–178. https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/50.2.34 5.Алєксєєв, В.В., Ковбиш, Б.Ю., Кушнірюк, І.Ю., Софійчук, І. Я., & **Холявчук, Д.І**. (2022). Візуалізація географічної інформації (на прикладі українського степу). Інноваційна педагогіка, 48(1), 189–196. https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/48.1.40 6.Кирилюк, С.М., & Холявчук, Д.І. (2022). Фізико-географічна номенклатура Африки (берегова лінія). Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 228. 7.Рідуш, Б.Т., **Холявчук, Д.І.,** Кирилюк, С.М., Добинда, І.П., Ходан, Г.Д., Поп'юк, Я.А., Проскурняк, М.М., Чернега, П.І., Годзінська, І.Л., Присакар, В.Б., Самашко, А.Ф., & Круль В.П. (2022). Навчальні програми. Спеціальності 106 «Географія», 014.07 «Середня освіта (Географія)». Освітній рівень перший (бакалаврський) : навчально-методичний посібник. Чернівці : Чернівецький національний	Академії наук доц. Холявчук Д. І. «Снігові лавини в Українських Карпатах на тлі кліматичних змін», 5 кредитів -З 16 січня по 16 травня 2023 р. – продовження наукового стажування JESH Ukraine за підтримки Австрійської Академії наук . «Створення адаптаційних можливостей до змін клімату, навколишнього середовища та суспільства на основі традиційних знань віддалених гірських громад в Українських Карпатах». -З 9.05 по 13.05.2022 р. стажування для академічного персоналу «Міжнародний тиждень Erasmus+,

					університет імені Юрія Федьковича, 256. *Участь у конференціях і семінарах*: **1**..RidushO.,RidushB.,**KholiavchukD.**Avalanchehazardinlow-mountainpartofEastern Carpathians. *EGU GeneralAssembly2020*.Wien,4-8May2020. **2. Kholiavchuk, D.**, Cebulska, M. Precipitation Shortage in the High Ukrainian and Polish Carpathians. 2021 ”Air and Water – Components of the Environment” Conference Proceedings, Cluj-Napoca, Romania, p. 33-42, DOI: 10.24193/AWC2021_04 17.68.10	Західний Університет Тімішоари, м. Тімішоара, Румунія
ХОДАН Галина Дмитрівна	Кандидат географічних наук, асистентка кафедри фізичної географії, геоморфології та	Чернівецький державний університет, ім. Ю. Федьковича, 2000р., «Географія», Географ. Викладач	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання	16	*пп 3.4.8.12.15.19 додатка до Ліцензійних умов* *Основні публікації за напрямом* *1.* **Khodan, H.** (2022). Evaluation of the ecological and geochemical condition of geosystems of subregions of Northern Bukovyna. *Present Environment and Sustainable Development, 16(1),23-34.* 2. Рідуш, Б.Т., Холявчук, Д.І., Кирилюк, С.М., Добинда, І.П., **Ходан, Г.Д.,** Поп’юк, Я.А., Проскурняк, М.М., Чернега, П.І., Годзінська, І.Л., Присакар, В.Б., Самашко, А.Ф., Круль В.П. (2022). Навчальні програми. Спеціальності 106 «Географія», 014.07	З 4 квітня до 14 травня 2021 р. проходила стажування у Білостоцькому університеті (Польща) на тему «Навчально-наукова діяльність в сучасному університеті: виклики, рішення, перспективи» (180 годин/ 6 кредитів).

	палеогеографії	РН 1385280 від 30.06.2000	природних ресурсів від 30.03.2011р. ДК №067572, Тема дисертації: «Еколого-геохімічна оцінка дорожніх геосистем Чернівецької області»		«Середня освіта (Географія)». Освітній рівень перший (бакалаврський) : навчально-методичний посібник, Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 256. 3. Круль В, Присакар В., **Ходан Г.,** Добинда І., Дячук А. Екологічні дослідження поселенських ландшафтів. Міждисциплінарні інтеграційні процеси у системі географічної, туризмологічної та екологічної науки: матеріали ІІ- ї міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 15 жовтня 2020 р.). Тернопіль: Вектор, 2020. С. 185-189. 4. **Ходан Г.Д.** Пам'ятки історії як особливі об'єкти туристичних маршрутів регіону (на прикладі Волинської області)/ І.П. Добинда, Г.Д. Ходан // Географія, картографія, географічна освіта: історія, методологія, практика. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 30річчю відкриття кафедри географії України та регіоналістики і 80-річчю утворення Чернівецької області (м. Чернівці, травень, 2020). - Чернівці, с. 114-116. 5. Віталій ПРИСАКАР, **Галина Ходан,** Аліна ДЯЧУК Ефективне природокористування і культурний ландшафт. Матеріали ІІ Міжнар. конф. (26 - 28 верес. 2021 р.). – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т., 2021. - С. 6. **Halyna Khodan** Evaluation of the ecological and geochemical condition of geosystems of subregions of Northern Bukovyna. *The 16th Edition of Present*	1) Сумський державний університет Свідоцтво про підвищення кваліфікації СП № 05408289/2289-24 180 год (6 кредитів ЄКТС) http://terra.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/01/galina_khodan_14_31_10_2024.pdf 2) Свідоцтво про підвищення кваліфікації СЕ №02125697/5488-23 (30 годин (1 ЄКТС)). 25.09-0.10.2023 http://terra.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/01/galina_khodan_25_09_24_10_2023.pdf 3. Сертифікат-30 годин (1 кредит ЄКТС)- 22.07.2023 http://terra.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/01/galina_khodan_22_07_2023.pdf 4. 4. Свідоцтво про

					*Environment and Sustainable Development Internationl Symposium (Iasi, 2021)***,** 77-78. 7. Vyacheslav Yavkin, **Halyna Khodan** (2022) Principles of estimating soil moisture parameters in the basin. *The 17th Edition of Present Environment and Sustainable Development Internationl Symposium (Iasi, 2022), 12-13* *8.* Vitalii Prysakar, **Halyna Khodan,** Iryna Dobynda (2022) Landscape and geochemical features of the territory of the city of Vyzhnytsia, Chernivtsi oblast. *The 17th Edition of Present Environment and Sustainable Development Internationl Symposium (Iasi, 2022), 25-26* *9* .Віталій Присакар, **Галина Ходан,** Аліна Дячук Розвиток ландшафтно-геохімічного напрямку на географічному факультеті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Прикладне ландшафтознавство : історія, сучасність, перспективи: Матеріали Всеукраїнського наукового семінару пам’яті професора Анатолія Мельника (Львів – Ворохта, 6-9 жовтня 2022 року). – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. – 55 с. 10. В. Присакар, **Г. Ходан,** І. Добинда Еколого-геохімічна оцінка сільських ландшафтних комплексів Чернівецької області. «Професор Юрій Полянський: від плакорів Поділля до засніжених Анд»: матеріали Всеукраїнського онлайн-семінару, приуроченого 130-	підвищення кваліфікації ПК 02071240 № 297/2022 (30 годин (1 ЄКТС)). 14.11-1811.2022

					річчю з дня народження географа, геолога, археолога Полянського Юрія Івановича (27-28 травня 2022 р.). Тернопіль: Вектор, 2022. 206 с. **11.** Руденко В.П., Білоус В.А., Руденко С.С., **Ковбінька Г.Д.** «Німецька шкільна географія» Олександра Зупана в українських реаліях сьогодення. Науковий вісник ХДУ Серія Географічні науки № 20 (2024), С.72-79	
ЄМЧУК Тетяна Володимирівна	Асистентка кафедри економічної географії та екологічного менеджменту географічного факультету	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2006 рік. Викладач. Вчитель географії	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.11. – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів. ДК № 005301 від 17.02.2012 р. Тема дисертації: «Оцінка природної захищеності підземних вод басейну річки Прут від забруднення (у межах Чернівецької області)»	12	*пп. 1*, 3, 4, 12, 14, 15 *додатка до Ліцензійних умов* *Основні публікації за напрямом:* **1.Yemchuk T**, Arpul O. (2020) Competitive Positions in Restaurant Business in Present-Day Conditions Based on the Example of Chernivtsi. Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Naukowego [Studies of the Industrial Geography Commission of the Polish Geographical Society], 34(1), 92 – 107. (**Web of Science Core Collection**) **2.Ємчук Т.В**., Руденко В.П. Тюторська діяльність як запорука успіху майбутніх вчителів географії. Наукові записки. Серія : Педагогічні науки. Кропивницький :	-Підвищення кваліфікації педагогічних працівників за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)з 22 березня 2021 року по 27 березня 2021 року в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, Україна). Тема «Актуальні

			Доцентка кафедри економічної географії та екологічного менеджменту. АД № 007596 від 15.04.2021 р.		Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2024. Випуск 213. С. 132 - 140. **3.Ємчук Т.В**., Заячук М.Д. Особливості формування лідерських якостей у студентів географічних факультетів. Наукові записки. Серія : Педагогічні науки. Кропивницький : Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2022. Випуск 207. С. 394 - 401. **4.Ємчук Т.В**., Чубрей О.С. Формування лідерських якостей здобувачів освіти у виховному процесі закладів загальної середньої освіти. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2022. Випуск 206. С.121-126. 5.Чубрей О.С., Підгірна В.Н., **Ємчук Т.В**, Ілку В.В. Сучасні аспекти викладання географії (на прикладі науково-педагогічного проєкту «Інтелект України») Наукові записки [Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка]. Сер.: Педагогічні науки. Кропивницький, 2022. № 205.с. 73-78. **6.Ємчук Т.В**. Підвищення цифрової компетентності педагога засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Наукові записки [Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені	питання сучасної географічної освіти». Серія ПК-02071240 № 559/2021 від «29» березня 2021 р. Загальний обсяг програми – 30 годин (1 кредит ЄКТС).Форма підвищення кваліфікації – дистанційна. -Сертифікат «Основи користування Moodle» (2 тижневий в обсязі 3 кредити (90 годин)) 19.04 2020.

					Володимира Винниченка]. Серія : Педагогічні науки. Кропивницький, 2022. Випуск 204. С 114-119. **7.Ємчук Т.В.,** Чубрей О.С., Ячнюк М.О. Діагностика здатності майбутніх вчителів географії до професійного самовдосконалення. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 86. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С 77-84. ISSN 2311-5491. 8. Чубрей О.С., Данілова О.М**., Ємчук Т.В.,** Ячнюк М.О. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх вчителів географії. Інноваційна педагогіка. Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій : Видавничий дім «Гельветика». 2021. № 34. Том 2. С. 136–140. 9.Руденко В.П., Грек К.В., **Ємчук Т.В.** Регіонально-економічні проблеми розвитку сільського господарства і промислу Північно-Західної України в дослідженнях доктора Мирони Кордуби. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. Випуск IV (84). 2021. С 34 - 49. 10.Яворська В.В., Чубрей О.С., Підгірна В.Н., **Ємчук Т.В**., Ячнюк М.О. Професійна підготовка майбутніх учителів географії в педагогічній теорії і практиці. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Запоріжжя, 2021. Вип. 75. Т. 3. С. 160-164	

					11.**Ємчук Т.В**., Підгірна В.Н., Данілова О.М. Використання інструментів соціальних медіа в готельному господарстві (на прикладі готелів міста Чернівці) у журналі "Вчені записки ТНУ ім. В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління", Том 31 (70). N 3, 2020. 12. Підгірна В., **Ємчук Т.** Перспективи розвитку ринку туристичних послуг України в умовах трансформаційних змін. Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». Одеса: Видавничий дім "Гельветика". №49, 2020. С. 46 - 51. 13.Ємчук Т. Конкурентноспроможність закладів ресторанного типу м.Чернівці / Т. Ємчук // Науковий вісник Чернівецького університету: збірник наукових праць. Чернівці: Черн.нац.ун-т, Серія: Географія (випуск 808), 2019. – С. 134 – 145. 14.Чубрей О. С., **Ємчук Т.В.** Навчальні програми спеціальностей 014.07 "Середня освіта (Географія)" та 106 "Географія" кафедри економічної географії та екологічного менеджменту. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 188 с. 15. **Ємчук Т.В.,** Чубрей О.С. Методичні рекомендації до підготовки, оформлення та захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи (зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)): метод. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 86 с. 16. **Ємчук Т.В**., Чубрей О.С. Основи соціально-економічної географії країн і регіонів світу : навч.-метод. посібник.	

					Чернівці : Чернівц. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2021. 88 с. *Участь у конференціях і семінарах*: 1.. **Ємчук Т.В**., Ячнюк М.О., Чубрей О.С. Географічні карти та їх місце у сучасному суспільстві. Наука, освіта, суспільство: інструменти і механізми сучасного інноваційного розвитку : Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 26–27 березня 2021 р.). Київ : ГО «Інститут інноваційної освіти», 2021. С. 3-5.	
КУРИШ Наталія Костянтинівна	Кандидат педагогічних наук, заступник директора з навчальної роботи Інституту післядиплом ної педагогічної освіти Чернівецької області	Чернівецький державний університет, 1992, Географія. Географ. Викладач. ФВ №828816 Від16.06.1992 р.	Кандидат педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти ДК № 059250 від 09.02.2021 р. Тема дисертації: «Формування готовності вчителів природничих спеціальностей до розвитку підприємницької компетентності старшокласників».	10	1. Shorobura I. M., **Kurish N. K.** Training of Natural Specialty Teachers for the Development of Entrepreneurship Competenceas a Modern Scientific and Pedagogical. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Сер.: Педагогічні науки. Житомир, 2019. № 4 (99). С. 67–75. 2. Shorobura I. M., **Kurysh N. K**. The Model of Formation of Teachers' Readiness of Science Specialties for Development of Entrepreneurial Competenceof High School Students in Postgraduate Education. *JournalofEducation, HealthandSport. 2019. Vol. 9, № 9.* P. 1324–1332. 3. Куриш Н. К. Формування підприємницької компетентності вчителів природничих спеціальностей у системі післядипломної педагогічної. *InternationalJournalofInnovative Technologies inSocialScience:* scientific edition. 2019. № 9 (21). P. 21–25.	

					4. **Kurish N.** Criteria, IndicatorsandLevelsoftheReadiness ofTeachersofNaturalSpecialtiestoDevelopt heEntrepreneurshipCompetenceofHigh School Students. *ScienceRise:* scientific journal.PedagogicalEducation. 2020. № 3 (36). P. 47–51. 5. Kurysh N. MethodologyAspectsofScienceTeachers'E ntrepreneurialCompetencyDevelopment: EuropeanandUkrainianPerspective.*Порівн яльно-педагогічні студії:* наук. журн. 2020. № 1 (39). С. 34–41. 6. **Kurysh N. K.** ImplementationofthePedagogicalExperime ntontheIssuesofFormationoftheReadinesso fTeachersofNaturalSpecialtiestotheDevelo pmentofEntrepreneurialEnterprise. *JournalofEducation, HealthandSport. 2020. Vol. 10, № 1.* P. 270–278. 7. **Куриш Н. К.** Організаційно-педагогічні умови формування готовності вчителів природничих спеціальностей до розвитку підприємницької компетентності старшокласників у процесі фахової підготовки. *Інноваційна педагогіка:* наук. журн. Одеса, 2020. Вип. 25, т. 2. С. 108–111. 8. **Куриш Н. К.** Роль післядипломної педагогічної освіти у формуванні готовності вчителів природничих спеціальностей до розвитку підприємницької компетентності старшокласників. *Вісник післядипломної освіти.* Сер.: Педагогічні науки. 2020. Вип. 12 (41). С. 128–144. 9. **Куриш Н. К.,** Унгурян І. К. Підготовка педагогів до змін та реформ	

					в українській системі освіти. *Scienceofthe XXI Century: ProblemsandProspectsofResearches:* ProceedingsoftheInternationalScientificConference(Warsaw, August 17, 2017).Warsaw, 2017. P. 69–74. 10. **Куриш Н. К.** Підготовка вчителів природничих спеціальностей до розвитку підприємницької компетентності старшокласників у системі післядипломної освіти. *Формування особистості в умовах викликів сучасної епохи:*зб. тез всеукр. наук-практ. конф. (Чернівці, 22 лист. 2019 р.). Чернівці, 2019. С. 106–109. 11. **Куриш Н. К.** Інтеграція підприємницького змісту в освітній процес підготовки вчителів природничих спеціальностей у системі післядипломної педагогічної освіти. *PerspectivesofWorldScienceandEducation :*Proceedings ofthe 10th InternationalScientificandPracticalConference (Osaka, June 17–19, 2020). Osaka, 2020. P. 354–358. 12. **Куриш Н. К.** Теоретичні аспекти та особливості реалізації компетентнісного підходу при вивченні природничих дисциплін у старших класах. *Dynamics oftheDevelopmentofWorldScience:* Proceedings ofthe 10th InternationalScientificandPracticalConference (Vancouver, June 10–12, 2020). Vancouver, 2020. P. 525–531.	

Дідус Евеліна Юріївна	Здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.07 «Середня освіта (Географія)», ОП “Географія”	Немає	Немає	Немає	Тези конференцій: Дідус Е. Роль вищої освіти в діяльності підприємницького бізнесу в Україні. Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (16-18 квітня 2024 року). Географічний факультет. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2024, С. 53-54. (Науковий керівник – доцент Підгірна В. Н.) Підгірна В.Н., Дідус Е. Житомирщина: роль краєзнавства в розвитку туризму. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми та перспективи розвитку туризму» (16 -17 квітня 2025 року). Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. Хмельницьк, 2025, С. 65-68.	

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Топузов О.М., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, заслужений діяч науки і техніки України, віцепрезидент НАПН України, директор Інституту педагогіки НАПН України,
2. Віталій СИЧ, доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри економічної та соціальної географії і туризму Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, в
3. Наталія КУРИШ, кандидат педагогічних наук, в.о. директора Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області,
4. Катерина ОПАЄЦЬ, вчитель географії ОЗО «Глибоцький ліцей» Глибоцької селищної ради Чернівецької області,
5. Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, галузі знань: 01 – Освіта/Педагогіка, спеціальності: 014.07 – Середня освіта (Географія),

Профіль освітньої програми
«Середня освіта (Географія)»
за спеціальністю А «Освіта»
галузі знань А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича Кафедра фізичної географії, геоморфології та палеогеографії, кафедра економічної географії та екологічного менеджменту
Ступінь вищої освітита назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: Бакалавр, освітня кваліфікація – Бакалавр. Середня освіта (Географія). Професійна кваліфікація – Вчитель-бакалавр (Географія)
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта «Географія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний термін навчання 3 роки 10 місяців (240 кредитів ЄКТС) термін навчання 2 роки і 10 місяців (240 кредитів ЄКТС, з них 60 кредитів перезарахованих)
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми №3165, виданий Національним агенством із забезпечення якості вищої освіти від 20.04.2022 р.
Цикл/рівень	QF for EHEA(РК ЄПВО) - перший (бакалаврський) цикл; МСКО - 6 рівень; EQF for LLL (ЄРК НВЖ) - 6 рівень;НРК України - 6 рівень
Передумови	На базі повної загальної середньої освіти. На базі освітньо-кваліфікаційного рівня МОЛОДШОГО СПЕЦІАЛІСТА / освітнього ступеня МОЛОДШОГО БАКАЛАВРА / освітньо-професійного ступеня ФАХОВОГО МОЛОДШОГО БАКАЛАВРА (НРК 5) (для скороченої форми навчання).
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	В межах діючого сертифікату
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://geo.chnu.edu.ua/diialnist/spetsialnosti/

2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку бакалаврів за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметнимимспеціальностями), предметною спеціальнісьстю А4.07 Середня освіта (Географія) з відповідними теоретичними та практичними знаннями, уміннями та навичками достатніми для базового рівня педагогічної діяльності з використання інноваційної складової; сприяти підготовці високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства; формувати у здобувачів освіти ключові компетентності та світогляд на основі загальнолюдських і національних цінностей а також розвивати інтелектуальні, творчі та фізичні здібності, необхідні для успішної самореалізації та продовження навчання; сприяти оволодінню загальними та професійними компетентностями з методики навчання географічних дисциплін та здатними застосовувати та продукувати нові знання з географії, підприємництва й фінансової грамотності, природознавства, краєзнавства та туризму.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності**))**	Галузь знань: А Освіта Спеціальність: А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) Предметна спеціальність: А4.07 Середня освіта (Географія)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна (бакалавра) Програма націлена на формування теоретичних знань та практичну підготовку здобувачів вищої освіти до виконання професійних функцій учителів географіїдля забезпечення потреб базової середньої освіти, і забезпечує формування здатності до самоосвіти та фахового самовдосконалення упродовж життя.
Основний фокус освітньої програми таспеціалізації	Загальна вища освіта в галузі знань А Освіта, спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності А4.07 Середня освіта (Географія) із посиленим фокусом на педагогічній діяльності, географії, підприємництві та фінансовій грамотності, краєзнавстві й туризмі. *Ключові слова*: географія, освіта, підприємництво та фінансова грамотність, природознавство, краєзнавство, туризм.

Особливості програми	Підготовка якісного контингенту здобувачів педагогічної освіти з фокусом на викладання актуальних географічних дисциплін, підприємництва й фінансової грамотності, природознавства, краєзнавства та туризму. Прикладна спрямованість освітнього процесу реалізується внаслідок тісної співпраці зі стейкхолдерами; поєднання аудиторної і самостійної навчальної діяльності здобувачів освіти із професійно зорієнтованими, загальногеографічними та педагогічними практиками. Щодо особливостей: 1. Активна співпраця з ЗЗСО міста Чернівці та області. Залучення провідних вчителів географії до проведення вебінарів, круглих столів, майстер-класів. 2.Мобільність за програмою UNITA, Еразмус, Tempus – рекомендується, але не є обов'язковою; всі студенти беруть участь в спеціальних семінарах разом зі студентами-учасниками програми Еразмус, UNITA
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робота в закладах загальної середньої освіти різного типу та форми власності Назва професії та її код (за Національним класифікатором Вчитель-бакалавр (географія)
Академічні права випускників	Програма надає можливість продовження навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти НРК України – 7 рівень, набуття кваліфікації за іншими предметними спеціалізаціями в системі вищої та післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване та проблемно-орієнтоване, самонавчання, використання технологій дистанційного навчання, навчання системі MOODLE. Застосування традиційних та інтерактивних методів, майстер-класів, тренінгів, проектних технологій, навчання через професійно зорієнтовані, загального географічні та педагогічні сучасні практики. Викладання проводиться у формі лекцій із використанням мультимедійних технологій, семінарських, практичних та лабораторних занять, самостійного навчання, індивідуальних науково-дослідних завдань, професійно зорієнтованої практичної підготовки.

Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за системою ECTS та національною шкалою. Види контролю: поточний, модульний, семестровий (іспити, заліки, захист звітів з практик, захист курсових робіт), кваліфікаційний іспит. Форми контролю: усний, письмовий, тестовий контроль у письмовій або електронній формі, звіт з практики, презентації, захист курсової роботи, кваліфікаційний іспит.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері середньої освіти, вирішувати професійні завдання, практичні проблеми та педагогічні ситуації, характеризується комплексністю, виробленням та ухваленням рішень у непередбачуваних та навчальних контекстах, формування суджень, з врахуванням соціальних, наукових та етичних аспектів у відповідності до вимог організації освітньо-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. **ЗК2.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. **ЗК3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. **ЗК4.** Здатність спілкуватися іноземною мовою. **ЗК5.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. **ЗК6.** Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді **ЗК7.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). **ЗК8.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК9.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

	ЗК10. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети. **ЗК11.** Здатність генерувати нові ідеї та приймати обґрунтовані рішення **ЗК12.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. **ЗК13.** Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. **ЗК14.** Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність. **ЗК15.** Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології з дотриманням етично-правових норм в умовах євроінтеграційних процесів. **ЗК 16**. Здатність ухвалити рішення та діяти дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	**ФК1.** Здатність виконувати вимоги Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності з урахуванням предметної спеціальності. **ФК2.** Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів. **ФК3.** Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів **ФК4.** Здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей. **ФК5.** Здатність здійснювати інтегроване навчання учнів. **ФК6.** Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів. **ФК7.** Здатність розвивати в учнів критичне мислення. **ФК8.** Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу. **ФК9.** Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності. **ФК10.** Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси. **ФК11.** Здатність використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (за предметними спеціальностями); мультимедійне обладнання.

	ФК12. Здатність враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів для формування мотивації учнів та організації їхньої пізнавальної діяльності, розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності. **ФК13.** Здатність формувати ціннісні ставлення в учнів та учнівську спільноту в якій кожен відчуває себе її частиною **ФК14.** Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, усвідомлюючи власні почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами. **ФК15.** Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства. **ФК16.** Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів. **ФК17.** Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі. **ФК18.** Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу, здійснювати профілактично-просвітницьку роботу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя. **ФК19.** Здатність планувати, організовувати освітній процес з використанням різних видів і форм навчально-пізнавальної діяльності, прогнозувати результати освітнього процесу. **ФК20.** Здатність здійснювати оцінювання рівня навчальних досягнень учнів, аналізувати результати їхнього навчання, навчати учнів самооцінювання та взаємооцінювання. **ФК21.** Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі. **ФК22.** Здатність використовувати інновації у професійній діяльності. **ФК23.** Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, навчатися впродовж життя. **ФК 24.** Набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй

	ФК 25. Пояснювати загальну структуру географічних наук на основі засвоєння базових уявлень про природничо-наукову картину світу, особливості природних об’єктів, процесів і явищ, просторові взаємозв’язки у ландшафтах; виявляти закономірності просторової організації життя людей у географічній оболонці, а також основи територіальної організації суспільного виробництва. **ФК 26.** Планувати й організовувати елементарну дослідницьку діяльність у галузі географії, застосовуючи базові методи фізико-географічних, суспільно-географічних і картографічних досліджень для розв’язання навчальних і прикладних завдань. **ФК 27.** Здатність здійснювати відбір, аналіз і подання географічної інформації з використанням письмових, усних і візуальних засобів комунікації; застосовувати базові картографічні матеріали та інструменти геоінформаційних систем (ГІС) для вирішення навчальних і прикладних завдань. **ФК 28.** Здатність розв’язувати типові географічні задачі із застосуванням раціональних методів аналізу природних і суспільно-географічних процесів, з урахуванням навчального контексту та практичної спрямованості. **ФК 29.** Здатність розуміти засади сталого розвитку та раціонального природокористування, оцінювати екологічні процеси й їхній вплив на довкілля та суспільство у контексті досягнення глобальних цілей сталого розвитку.

*Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК подана додатках

7 – Програмні результати навчання	
	ПРН1. Знати та дотримуватися вимог Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності. **ПРН2.** Вільно спілкуватися державною мовою на професійну тематику, використовуючи сучасну термінологію та систему понять за спеціальністю; аргументовано висловлювати власні думки державною мовою. **ПРН3**. Спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності. **ПРН4.** Реалізовувати свої громадянські права і обов'язки, усвідомлювати та утверджувати цінності демократичного суспільства у професійній діяльності. **ПРН5.** Використовувати мовні засоби для пояснення учням навчального матеріалу, постановки проблемних питань, відповідати на запитання; застосовувати мову та мовні засоби як інструмент мотивації учнів до пізнання навколишнього світу. **ПРН6.** Знати законодавчі вимоги щодо змісту загальної середньої освіти відповідного рівня та форм організації освітнього процесу (державні стандарти, типові освітні програми, модельні навчальні програми). **ПРН7.** Демонструвати академічні знання з освітньої галузі/навчального предмету (інтегрованого курсу) і володіти методиками і технологіями моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів. **ПРН8.** Добирати дидактичні матеріали для вивчення учнями окремих тем/розділів навчальної програми відповідно до обов'язкових результатів навчання. **ПРН9.** Використовувати навчальний матеріал з метою розвитку в учнів ключових компетентностей і вмінь, спільних для всіх компетентностей, навчати учнів застосовувати їх на практиці. **ПРН10.** Використовувати міжпредметні зв'язки, інтеграцію змісту різних освітніх галузей. **ПРН11.** Добирати доцільні сучасні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів засобами освітньої галузі/навчального предмету (інтегрованого курсу) відповідно до визначених теми, мети і завдань уроку. **ПРН12.** Застосовувати методики і технології розвитку критичного мислення в учнів **ПРН13.** Володіти методиками та інструментами оцінювання та моніторингу результатів навчання учнів.

	ПРН14. Володіти методиками формування та розвитку ціннісних ставлень в учнів. **ПРН15.** Використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та для професійного розвитку, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси. **ПРН16.** Орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, перевіряти її достовірність, оперувати нею у професійній діяльності. **ПРН17.** Використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (за предметними спеціальностями); мультимедійне обладнання в освітньому процесі. **ПРН18.** Усвідомлювати вплив вікових особливостей учнів на різні сфери їх розвитку, психічні процеси та використовувати відповідні форми і методи роботи з учнями; розпізнавати індивідуальні особливості учнів (навчальні стилі, типи темпераменту, особливості розвитку тощо) та враховує їх під час планування та здійснення освітнього процесу. **ПРН19.** Враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів для формування мотивації учнів та організації їхньої пізнавальної діяльності, розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності. **ПРН20.** Підтримувати взаємодію між учнями для сприяння їхньому соціальному розвитку, формувати навички взаємодопомоги та співпраці. **ПРН21.** Усвідомлювати власні почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами, володіти способами запобігання професійному вигоранню. **ПРН22.** Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу конструктивно та безпечно, поважаючи розмаїття думок і поглядів, приймаючи та поціновуючи інакшість. **ПРН23.** Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу на засадах партнерства. **РН24.** Забезпечувати педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі **ПРН25.** Добирати та застосовувати в освітньому середовищі здоров’язбережувальні засоби та ресурси, володіти методами профілактично-просвітницької роботи та безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни,

	формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя. **ПРН26.** Знати умови надання домедичної допомоги відповідно до законодавства, розпізнавати зовнішні ознаки погіршення самопочуття людини. **ПРН27.** Забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, з урахуванням його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів. **ПРН28.** Планувати освітній процес на основі освітньої програми закладу освіти і навчальних програм з предметів (інтегрованих курсів) з урахуванням вимог Державного стандарту базової середньої освіти. **ПРН29.** Моделювати навчальні заняття на основі компетентнісного, діяльнісного, особистісно-зорієнтованого підходів. **ПРН30.** Організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів. **ПРН31.** Здійснювати різні види оцінювання результатів навчання учнів (формувальне, поточне, підсумкове тощо) з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання. **ПРН32.** Аналізувати результати навчання учнів з метою подальшого врахування в освітньому процесі; використовувати методи та прийоми розвитку в учнів здатності до самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання. **ПРН33.** Визначати доцільність застосування різних методів наукового пізнання в освітньому процесі відповідно до змісту навчання. **ПРН34.** Добирати та застосовувати інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання у педагогічній діяльності. **ПРН35.** Застосовувати різні підходи до розв’язання проблем, генерувати нові ідеї, демонструвати відкритість до ідей та рішень учасників освітнього процесу. **РН36.** Визначати власні освітні потреби та обирати відповідні види, форми, програми професійного розвитку. **ПРН 37.** Знати основні запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати іх в професійній діяльності

	ПРН 38. Пояснювати загальну структуру географічних наук на підставі взаємозв'язку основних здобувач про цілісну природничо-наукову картину світу, особливості природних об'єктів, процесів і явищ, взаємозв'язків у ландшафтах; закономірності просторових процесів організації життя людей у сферах географічної оболонки, територіальної організації суспільного виробництва. **ПРН 39.** Планувати, організовувати та здійснювати дослідницьку діяльність, використовуючи методи географічних досліджень фізичної, суспільної географії, картографії. **ПРН 40** Здійснювати відбір, аналіз, представлення і поширення географічної інформації, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби; користуватися картографічними матеріалами; застосовувати ГІС-технології. **ПРН 41** Розв'язувати географічні задачі різного рівня складності раціональними методами. **ПРН 42.** Володіє компетентностями, направленими на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, виокремлює, оцінює екологічні процеси та їх вплив на забезпечення сталого розвитку та раціональне природокористування.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Керівник та члени проектної групи освітньої програми, професорсько-викладацький склад, які забезпечують ОП, відповідають кадровим вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.
Матеріально-технічне забезпечення	1. Приміщення для проведення навчальних занять та контрольних заходів – 2,4 $м^2$ метрів на одну особу. 2. Мультимедійне обладнання для одночасного використання в навчальних аудиторіях – 30% від загальної кількості. 3. Бібліотека, читальний зал зокрема. 4. Пункт харчування, актовий зал, спортивний зал. 5. Гуртожиток – 100 % від потреби. 6. Комп'ютерні робочі місця, обладнання, устаткування, необхідне для виконання навчальних планів. 7. Геодезичні та метеорологічні прилади.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	1. Забезпеченість бібліотеки фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в т. ч. в електронному вигляді, електроннийкаталог, доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю, фонди бібліотеки університету, репозитарій, фондовийматеріал кафедр, що забезпечують ОП. 2. Офіційний сайт Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, сайт географічного факультету, сайти кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії, кафедри географії України та регіоналістики, кафедри економічної географії та екологічного менеджменту, необмежений доступ до Інтернет, Центр електронного навчання ЧНУ. 4.Навчальні програми, робочі програми, практики, силабуси, методичні матеріали для проведення атестації здобувачів. 5. Навчальний план та пояснювальна записка до нього.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Укладені угоди про академічну мобільність на основі двосторонніх договорів між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+) на основі двосторонніх договорів між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та закладами вищої освіти країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою.

Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кіль-кість креди-тів	Форма підсумкового контролю
	Обов'язкові компоненти ОП		
ОК 1	Актуальні питання історії та культури України	3,0	Іспит
ОК 2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6,0	Залік, Іспит
ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,0	Іспит
ОК 4	Психологія: загальна, вікова, педагогічна	5,0	Іспит
ОК 5	Філософія	4,0	Іспит
ОК 6	Педагогіка та майстерність управління освітнім процесом	5,0	Іспит
ОК 7	Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога	5,0	Залік
ОК 8	Геологія загальна та історична	5,0	Іспит
ОК 9	Загальне землезнавство	5,0	Іспит
ОК 10	Топографія з основами геодезії	5,0	Іспит
ОК 11	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	5,0	Іспит
ОК 12	Глобальні зміни довкілля та сталий розвиток	4,0	Залік
ОК 13	Картографія	5,0	Іспит
ОК 14	Загальна гідрологія з основами океанології	4,0	Залік
ОК 15	Географічні інформаційні системи та математичні методи обробки даних	4,0	Залік
ОК 16	Метеорологія і кліматологія	3,0	Іспит
ОК 17	Геоморфологія	3,0	Іспит
ОК 18	Фізична географія материків та океанів	6,5	Іспит
ОК 19	Ландшафтознавство та повоєнне відновлення ландшафтів	3,0	Іспит
ОК 20	Географія: регіони та країни	8,0	Іспит
ОК 21	Методика викладання географії	9,0	Іспит
ОК 22	Дидактика викладання фізичної географії	4,0	Іспит
ОК 23	Дидактика викладання соціально-економічної географії	4,0	Іспит
ОК 24	Фізична географія України	5,0	Іспит
ОК 25	Економічна і соціальна географія України та світу	5,0	Іспит
ОК 26	Методика соціально-виховної роботи в сучасній школі	3,0	Залік
ОК 27	Основи інклюзивної педагогіки в природничих науках	5,0	Іспит
ОК 28	Організації науково-дослідної роботи з основами академічної доброчесності	3,5	Іспит
ОК 29	Підприємництво і фінансова грамотність	4,0	Іспит
ОК 30	Спецкурс з проблем викладання географії в ЗЗСО (новітні технології викладання)	5,0	Залік
ОК 31	Вступ до спеціальності	4,0	Іспит
ОК 32	Технології дистанційного навчання та он-лайн сервіси в професійній діяльності вчителя ЗЗСО	4,0	Залік
ОК 33	Навчальна 1 (професійно зорієнтована та загально географічна практики)	6,0	Залік
ОК 34	Навчальна 2 (професійно зорієнтована та загально географічна практики)	5,5	Залік
ОК 35	Виробнича (ознайомлювальна педагогічна практика)	4,0	Іспит
ОК 36	Виробнича (навчально-педагогічна практика)	6,5	Іспит

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кіль-кість креди-тів	Форма підсумкового контролю
ОК 37	Курсова робота (3 курс)	3,0	Іспит
ОК 38	Курсова робота (4 курс)	3,0	Іспит
ОК 39	Кваліфікаційний іспит	2	Іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		**177 кредити (73, 75%)**	
Дисципліни вільного вибору			
1 курс			
ВК 1	Вибіркова компонента 1	3,0	Залік
ВК 2	Вибіркова компонента 2	3,0	Залік
2 курс			
ВК 3	Вибіркова компонента 3	3,0	Залік
ВК 4	Вибіркова компонента 4	3,0	Залік
ВК 5	Вибіркова компонента 5	3,0	Залік
ВК 6	Вибіркова компонента 6*	3,0	Залік
3 курс			
ВК 7	Вибіркова компонента 7	3,0	Іспит
ВК 8	Вибіркова компонента 8	3,0	Залік
ВК 9	Вибіркова компонента 9	3,0	Іспит
ВК 10	Вибіркова компонента 10	3,0	Залік
ВК 11	Вибіркова компонента 11	3,0	Залік
ВК 12	Вибіркова компонента 12	3,0	Іспит
ВК 13	Вибіркова компонента 13	3,0	Залік
4 курс			
ВК 14	Вибіркова компонента 14	3,0	Іспит
ВК 15	Вибіркова компонента 15	3,0	Залік
ВК 16	Вибіркова компонента 16	3,0	Іспит
ВК 17	Вибіркова компонента 17	3,0	Залік
ВК 18	Вибіркова компонента 18	3,0	Залік
ВК 19	Вибіркова компонента 19	3,0	Залік
ВК 20	Вибіркова компонента 20	3,0	Іспит
ВК 21	Вибіркова компонента 21	3,0	Залік
Загальний обсяг вибіркових компонентів:		**63 кредити (26, 25%)**	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		**240 кредитів**	

Структурно-логічна схема ОП

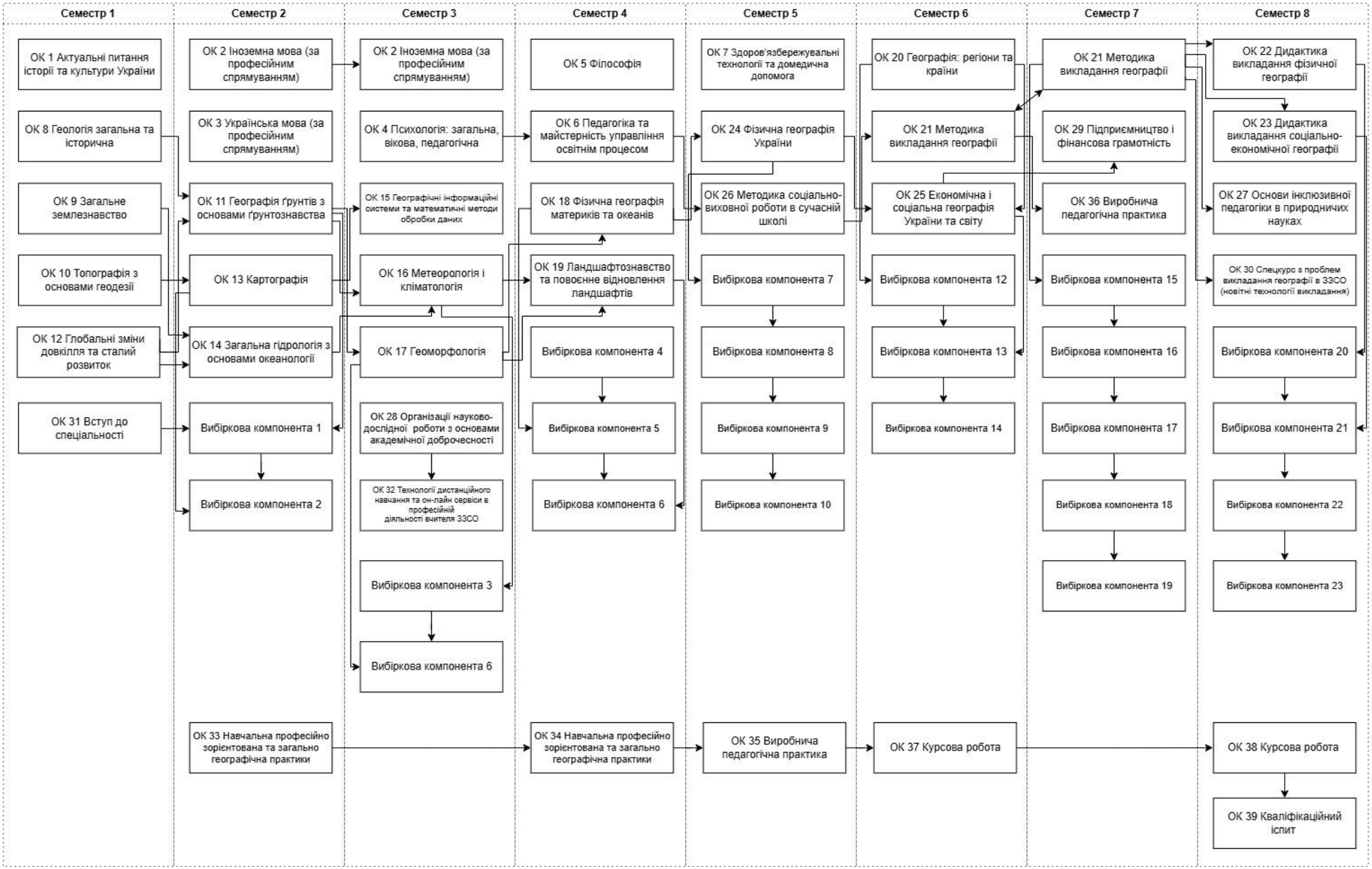

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти. Атестація здобувачів вищої освіти освітнього рівня бакалавр здійснюється у формі атестаційного іспиту

Вимоги до атестаційного іспиту. Атестаційний іспит передбачає комплексне оцінювання обов'язкових освітніх підготовки, визначених відповідності їх ступеня вищої освіти вимогам стандарту якості вищої освіти.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (обов’язкові)

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35	ОК36	ОК37	ОК38	ОК39
ЗК 1	+																			+		+		+						+									
ЗК 2	+			+	+															+						+	+						+	+	+	+			
ЗК 3			+										+					+			+	+	+							+	+		+	+			+	+	+
ЗК 4		+																							+														
ЗК 5							+		+	+		+				+	+		+	+	+	+	+	+	+					+	+	+			+	+			+
ЗК 6			+					+		+	+										+	+	+				+			+			+	+	+	+			
ЗК 7		+	+												+			+								+					+				+	+			
ЗК 8		+				+	+		+		+	+	+	+			+		+	+								+		+		+							+
ЗК 9	+					+	+		+															+	+														
ЗК 10				+																	+														+	+			
ЗК 11					+							+						+	+			+	+	+	+				+		+		+				+	+	
ЗК 12				+	+		+	+		+				+	+	+	+			+				+				+											
ЗК 13																					+			+	+				+					+					
ЗК 14	+	+			+																				+	+	+												
ЗК 15								+		+			+		+	+						+	+									+					+	+	
ЗК16	+					+										+					+				+	+		+									+	+	+
Ф К 1						+																+								+	+				+	+			+
Ф К 2		+	+	+																																			+
Ф К 3				+																		+	+			+					+						+	+	
Ф К 4						+			+		+	+					+	+	+		+	+						+	+	+			+	+	+	+			
Ф К 5									+					+								+								+									+

Ф К 6				+									+			+					+			+	+								+			+	+			
Ф К 7	+				+						+		+	+		+	+		+	+				+	+						+		+	+	+	+			
Ф К 8																					+	+								+									+
Ф К 9	+	+	+					+					+	+	+									+				+	+		+		+				+	+	
Ф К 10										+			+		+					+					+							+					+	+	
Ф К 11								+		+	+											+		+	+					+		+			+	+			+
Ф К 12	+		+	+			+	+						+												+	+				+								
Ф К 13	+		+		+	+																			+		+		+						+	+			
Ф К 14				+		+	+														+			+			+								+	+			
Ф К 15				+			+																			+									+	+			
Ф К 16						+	+																			+													+
Ф К 17				+		+	+															+				+	+								+	+			
Ф К 18						+	+																			+	+												
Ф К 19				+				+	+									+			+														+	+			
Ф К 20						+							+								+			+											+	+			
Ф К 21					+					+	+	+		+		+	+	+	+	+								+					+	+			+	+	
Ф К 22													+		+	+		+		+									+			+							+
Ф К 23																						+	+								+								+
Ф К 24						+	+	+				+				+			+						+	+							+	+					
Ф К 25								+	+		+						+	+						+	+														
Ф К 26										+			+	+	+				+									+					+	+			+	+	
Ф К 27													+		+					+					+							+							
Ф К 28									+			+		+		+		+					+	+															
Ф К 29							+					+							+						+				+										

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35	ОК36	ОК37	ОК38	ОК39

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (обов’язкові)

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	0ОК1	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35	ОК36	ОК37	ОК38	ОК39
ПРН 1														+							+	+	+	+							+				+	+			+
ПРН 2			+																		+	+	+	+				+			+						+	+	+
ПРН 3		+																+							+		+												+
ПРН 4												+														+							+	+					
ПРН 5		+	+	+				+	+					+			+	+			+	+	+	+						+	+		+	+			+	+	
ПРН 6							+														+	+	+	+						+									+
ПРН 7				+					+							+	+					+	+		+					+									+
ПРН 8						+										+		+			+	+	+									+			+	+			
ПРН 9						+	+			+	+	+	+	+		+			+		+				+				+							+			
ПРН 10		+			+			+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+				+				+	+			+	+	
ПРН 11							+														+	+	+							+		+				+			+
ПРН 12					+			+				+	+	+						+																+			
ПРН 13						+															+	+	+													+			
ПРН 14				+		+	+																			+													
ПРН 15										+						+		+				+	+		+							+							
ПРН 16	+	+																+							+			+			+		+	+			+	+	
ПРН 17											+					+					+	+	+									+	+			+			
ПРН 18				+		+	+														+	+	+			+	+								+				
ПРН 19				+		+														+				+	+														+
ПРН 20			+			+				+												+							+						+	+			

ПРН 21				+																+												+		+	+					
ПРН 22					+	+																	+				+	+				+								
ПРН 23				+								+							+			+	+			+			+		+			+					
ПРН 24				+			+													+	+					+	+								+	+			
ПРН 25							+																			+	+							+		+	+		
ПРН 26						+	+																			+	+									+	+		
ПРН 27				+																+	+																+		
ПРН 28																				+	+															+			+
ПРН 29				+																+	+																		+
ПРН 30										+	+							+		+	+									+		+				+			
ПРН 31						+														+	+																		+
ПРН 32		+		+										+																									+
ПРН 33						+		+					+				+	+										+										
ПРН 34								+					+	+					+	+												+							+ +
ПРН 35				+	+				+						+	+	+	+				+	+			+			+										
ПРН 36						+														+	+																		
ПРН 37	+					+														+	+					+		+									+	+	
ПРН 38								+	+		+			+		+	+	+	+																				
ПРН 39													+	+	+		+	+	+			+						+						+	+		+	+	
ПРН 40								+					+	+	+	+				+		+	+		+			+											+
ПРН 41														+		+				+				+	+														
ПРН 42						+	+	+			+	+				+					+						+						+	+					+

	ОК2		**ОК3**	**ОК4**	**ОК5**	**ОК6**	**ОК7**	**ОК8**	**ОК9**	**ОК10**	**ОК11**	**ОК12**	**ОК13**	**ОК14**	**ОК15**	**ОК16**	**ОК17**	**ОК18**	**ОК19**	**ОК20**	**ОК21**	**ОК22**	**ОК23**	**ОК24**	**ОК25**	**ОК26**	**ОК27**	**ОК28**	**ОК29**	**ОК30**	**ОК31**	**ОК32**	**ОК33**	**ОК34**	**ОК35**	**ОК36**	**ОК37**	**ОК38**	**ОК39**